POLITIEKE VRAGEN GEMEENTERAAD CONFORM ART. 7.1 REGLEMENT VAN ORDE

Naam gemeenteraadsfractie	**GroenLinks**
Datum	**23 juni 2020**
Volgnummer	**PV 2022**
Onderwerp	**Vestiging Datacenters in Hollands Kroon**

Geacht college,

NRC Handelsblad heeft op vijf juni jongstleden een artikel gepubliceerd over het vestigingsbeleid van Hollands Kroon met betrekking tot datacenters. Het artikel zorgt voor onrust bij de ingezetenen, ondergraaft het vertrouwen in het gemeentebestuur en schaadt het maatschappelijk draagvlak voor de energietransitie. Het bestuur van Hollands Kroon is voor de succesvolle uitvoering van haar taak gebaat bij transparantie en (herstel van) vertrouwen. De antwoorden op de onderstaande vragen kunnen daaraan bijdragen.

In het artikel wordt wethouder Meskers veel geciteerd. Alleen hij weet, bijvoorbeeld, hoe Microsoft in de Wieringermeer belandde. Ook zou hij Microsoft hebben verteld dat het openbaar bestuur in Hollands Kroon “goed in de wedstrijd zat”.

1. Hoe is, in de verschillende bestuurslagen, het proces van besluitvorming tot vestiging van datacenters verlopen? (M.a.w. wie heeft wat wanneer besloten?)
2. Sprak de wethouder namens zichzelf, het college of de gemeenteraad toen hij zei dat Hollands Kroon “goed in de wedstrijd zat”? Wat bedoelde hij daar precies mee?

Ook zegt Wethouder Meskers: “Mij wordt wel eens verweten dat ik als wethouder te dicht op Hiemstra zit, maar Hiemstra doet precies het goede voor de gemeente. We hebben dezelfde ambities”.

3. Vindt het college ook dat Hiemstra precies het goede doet voor de gemeente? Zo ja, wat is dan het goede en is de gemeenteraad hierin gekend?
   Zo nee, vindt het college het dan een gepaste uitspraak van de wethouder?
4. Welke ambities van Hiemstra deelt de wethouder? Worden deze door het college gedeeld? Heeft de gemeenteraad hiermee ingestemd? Zo ja, wanneer?

We lezen in het artikel hoe de portefeuillehouder “de Hollandse bouwregels kon vertalen naar de wensen van de Amerikanen”. De vraag rijst of het college ook Hollandse wensen kon vertalen naar bouwregels en vestigingsvoorwaarden voor de Amerikanen. Bijvoorbeeld:

- investering in bestaande technologie om restwarmte geschikt te maken voor nuttig gebruik;
- toepassing van operationele energiebesparende maatregelen voor datacentra. (Een “Greendeal” zoals in de Haarlemmermeer);
- retributie/compensatie van de Opslag Duurzame Energie (ODE) die particulieren betalen voor het aandeel duurzaam opgewekte energie dat datacenters afnemen;
- compensatie van de 660 miljoen euro subsidie die is verstrekt voor de bouw van windturbines, voor zover datacenters daarvan nu kosteloos gebruik maken;
- datacenters moeten hun eigen *middenspanningsstations* bouwen, zoals in Haarlemmermeer al is vereist;
- afwijzing van fiscale constructies die Hollands Kroon of Nederland benadelen;
- realistische becijfering vóóraf van arbeidsplaatsen voor inwoners van Hollands Kroon;

- transparantie over het daadwerkelijke energiegebruik van de datacenters;
- landschappelijke inpassing.

Het artikel citeert de portefeuillehouder die zegt nog niet te weten of Hollands Kroon zelf voorwaarden moet stellen aan de vestiging van datacenters en te wachten op extern advies.

5. Hoeveel datacenters zullen er hier nog worden gerealiseerd vóórdat het college antwoord heeft op de vraag of er voorwaarden aan de vestiging van datacenters moet worden gesteld?

Als verklaring voor het ontbreken van vestigingsvoorwaarden voor datacenters citeert het artikel wethouder Meskers: “In 2014 gold voor ons voornamelijk de economische impuls.”

6. Vanaf wanneer hanteerde het college naast economische ook andere overwegingen in haar vestigingsbeleid van datacenters?
7. Welke van de onderstaande aspecten spelen een rol in het vestigingsbeleid na 2014:
   a. de behoefte aan landbouwgrond voor de gevraagde circulaire landbouw;
   b. landschappelijke inpassing;
   c. de grenzen aan de capaciteit van het stroomnet;
   d. de afhankelijkheid van fossiele brandstof met gevolgen voor de energietransitie; en
   e. het maatschappelijk draagvlak voor datacenters?

Volgens de Rapportage Systeemstudie Energie-infrastructuur Noord-Holland 2020-2050, (Delft, CE Delft, juni 2019), opgesteld in opdracht van o.a. de Provincie Noord-Holland, Liander, Gasunie en TenneT, is de energie-infrastructuur in Noord-Holland Noord niet berekend op datacenters (pagina 96) en draagt hun vestiging bij aan leveringsproblemen van het stroomnet. Er wordt verwacht dat daar *“op korte termijn”* en *“op grote schaal” (pagina 13) en ” in hoog tempo” (pagina 96)* steeds vaker en steeds ernstiger knelpunten (lees: “storingen”, pagina 59) zullen optreden. Dit vraagt om nieuwe investeringen op kosten van de reguliere gebruikers. Totdat die infrastructuur is aangepast, zo stelt het rapport, is een verstandig vestigingsbeleid in de eerste plaats een kwestie van ruimtelijke ordening (géén datacenters in Hollands Kroon, pagina 83) en van dimensionering (pagina 88). Het rapport stelt dat ruimtelijke ordening de verantwoordelijkheid is van de overheid en dat knelpunten ontstaan wanneer prevalentie van economische belangen een ‘wat-als’ studie in de weg staat (pagina 83).

8. Heeft het college kennisgenomen van dit rapport? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe heeft het college hier lering uit getrokken en gevolg gegeven aan de voor Hollands Kroon specifieke bevindingen?
9. Heeft de portefeuillehouder inzicht in de omvang van de verstoring van het elektranet en de kosten van de benodigde aanpassingen? Zo ja, wanneer deelt het college dit inzicht met de raad? Zo nee, wat doet het college om dit inzicht alsnog te verwerven?

In publicaties van Hollands Kroon en Agriport wordt gesteld dat de restwarmte van datacenters wordt hergebruikt voor groenteteelt in de kassen en dat de datacenters met groene stroom van energie worden voorzien. Dit blijkt misleidende promotie te zijn. De restwarmte van datacenters gaat ongebruikt de lucht in en ze nemen dezelfde stroom af als iedereen. Ook blijkt het aantal van 1500 structurele arbeidsplaatsen voor de lokale bevolking onrealistisch hoog ingeschat.

10. Deelt het college onze conclusie dat er sprake is van misleidende promotie van datacentra? Zo nee, waarin vindt het college de promotie accuraat? Zo ja, wat gaat het college hieraan doen?

Hollands Kroon vraagt van zichzelf, bewoners en ondernemers forse inspanningen om, in overeenstemming met het klimaatakkoord, de afhankelijkheid van fossiele energie te verminderen. Tegelijkertijd zullen de huidige datacenters in 2030 driemaal meer stroom gebruiken dan de 99 megaturbines van Vattenfal kunnen leveren. Ook zal het gevraagde vermogen ten opzichte van 2020 nog met de factor acht toenemen? (Rapportage Systeemstudie Energie-infrastructuur Noord-Holland 2020-2050, Pagina 43, tabel 5)

11. Hoe kan, volgens het college, van de bevolking en ondernemers in Hollands Kroon worden verwacht dat zij investeren en hun bedrijfsvoering aanpassen om de afhankelijkheid van fossiele brandstof te verminderen, terwijl de gemeente met haar vestigingsbeleid van datacenters de afhankelijkheid van fossiele brandstof juist vergroot?
12. Hoe kunnen ondernemers en inwoners van Hollands Kroon hun bijdrage aan de energietransitie leveren als netbeheerders als Liander geen zonne-energie meer kunnen afnemen door knelpunten op het net die samenhangen met de vestiging van datacenters? (NRC Handelsblad 5 juni)
13. Deelt het college onze zorg dat de beeldvorming en discussie rond de datacenters en het windpark Wieringermeer het draagvlak in de gemeente voor de energietransitie ondermijnt? Zo ja, wat gaat het college hieraan doen? Zo nee, waarom niet?

Met de bouw van datacenters zijn miljarden euro's gemoeid. De gemeente ontvangt er enkele miljoenen bouwleges voor.

14. Hoe en op basis van welke aangeleverde gegevens is de bouwsom vastgesteld waarover de bouwleges zijn berekend? (Opgaaf per afzonderlijk datacenter.)
15. Wat leveren de miljardeninvesteringen Hollands Kroon aan bouwleges op?

De gemeenteraad werd in mei 2018 onder geheimhouding per memo geïnformeerd over de komst van een datacenter nádat de privaatrechtelijke contracten voor de vestiging al maanden eerder waren afgesloten.

16. Wist het college dat er privaatrechtelijke contracten waren afgesloten vóórdat de raad werd geïnformeerd over de komst van het datacenter?
17. Welke signalen heeft het college tijdens onderhandelingen aan de betrokken partijen afgegeven die voor deze partijen aanleiding konden zijn voor het afsluiten van contracten voorafgaand aan besluitvorming in de raad?
18. In welke fase van de onderhandelingen is het college nu (per datacenter) en welke signalen zijn er inmiddels aan de betrokken partijen afgegeven voorafgaand aan de besluitvorming door de raad?

In Amsterdam en Haarlemmermeer is de vestiging van datacenters in juli 2019 stilgelegd wegens een te groot beslag op ruimte en stroomnet. Dit heeft geleid tot onder meer een Greendeal en nieuwe vestigingsvoorwaarden.

19. Waar is Hollands Kroon op dit moment aan gebonden mocht de raad besluiten om de onderhandelingen tijdelijk op te schorten?

“Het is heel hard nodig, die datacenters, we kunnen niet zonder!” zei portefeuillehouder Groot in de raadsvergadering van 17 juni. Gezien het inwonersaantal van Hollands Kroon, haar agrarische economie en het landschappelijk karakter, alsmede de overbelasting van de energie-infrastructuur, vindt GroenLinks dat Hollands Kroon met het eerste datacenter een *fair share* heeft genomen in de last die de vestiging van datacenters met zich meebrengt.

20. Kan het college ermee instemmen dat met het eerste datacenter al ruimschoots is voldaan aan de verantwoordelijkheid van de gemeente Hollands Kroon voor het internationaal dataverkeer?

Met vriendelijke groet,

Lilian Peters
GroenLinks Hollands Kroon